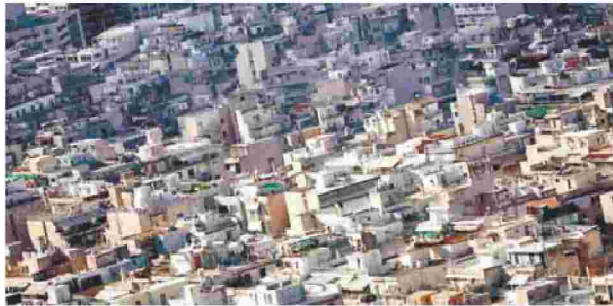

ΠΟΛΗ

Η κουλτούρα της ασχήμιας

Η Αθήνα είναι η πρωτεύουσα με τη μεγαλύτερη ανοχή στην παρακμή του δημόσιου χώρου, ένα φαινόμενο με βαθιά κοινωνικά αίτια. **Σελ. 2**

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΟΥ | Του Νίκου Βατοπούλου

Η υποκουλτούρα της ασχήμεας εξουσιάζει την Αθήνα

Υπάρχει μια τεράστια παρανόηση. Και μία κατάχρηση της αναπαραγωγής της. Η Αθήνα, ή τουλάχιστον μία μερίδα κατοίκων, δημοσίων λειτουργών, επιστημόνων, συγγραφέων και καλλιτεχνών, κεφαλαιοποιούν, μεγιστοποιούν, εξαργυρώνουν και νομιμοποιούν την αρνητική πλευρά της πόλης.

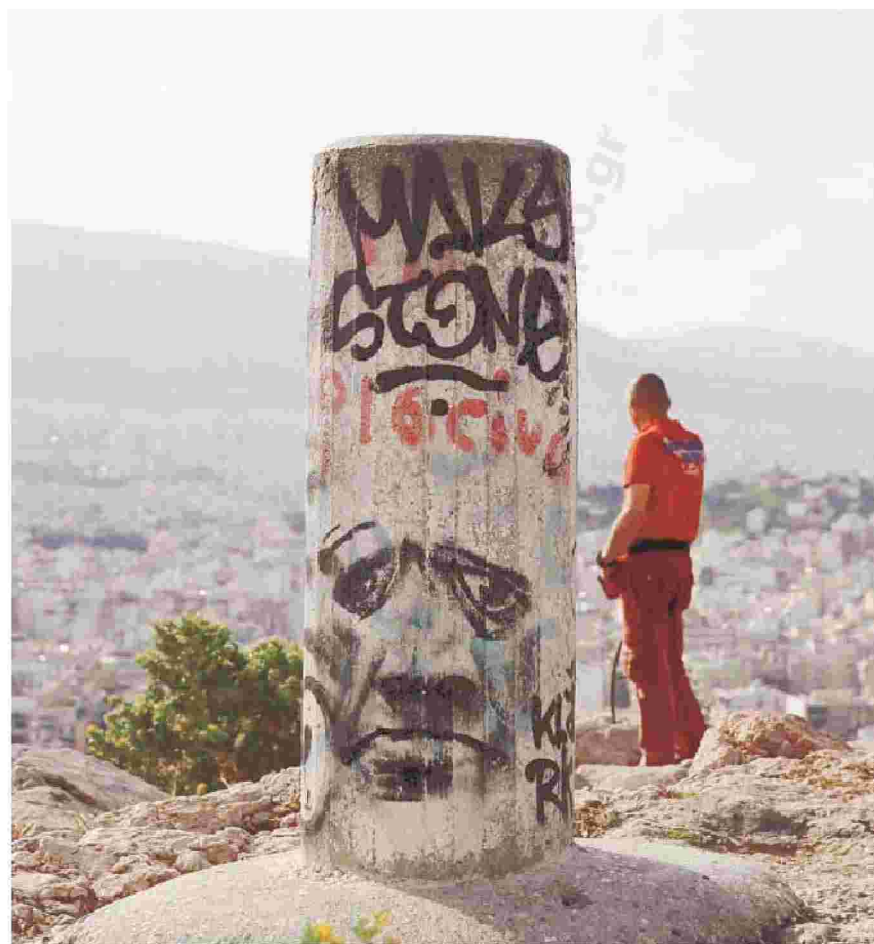
Μία ολόκληρη γενιά έχει γαλουχηθεί πιστεύοντας ότι η σκοτεινή πλευρά της Αθήνας, η τραχεία όψη της, η ασχήμια λόγω υπανάπτυξης και παραβατικότητας, η ανυπακοή στους αστικούς κανόνες και η αποτύπωσή της σε δομημένο και φυσικό περιβάλλον, απηχεί μία ελληνική ιδιαιτερότητα. Έχει καλλιεργηθεί από πολλούς φορείς, πηγές και μεμονωμένα άτομα η πεποίθηση ότι η Αθήνα δεν έχει ανάγκη την «ομορφιά», αν αυτή υποτάσσεται στην ευταξία, αν αυτή αποτελεί έκφραση του σχεδιασμού.

Υπάρχει μια ολόκληρη κουλτούρα που από το περιθώριο, σταδιακά από τη μεταπολίτευση και μετά, έχει αναχθεί σε κυρίαρχο δημόσιο λόγο. Έχει τέτοια επιρροή το λεξιλόγιο της υποκουλτούρας της ασχήμεας που επιδρά πλέον και στον

Μείζον πολιτικό και κοινωνικό ζήτημα είναι η κυριαρχία της γλώσσας του περιθωρίου στην όψη, λειτουργία και αισθητική της πόλης.

μέσο, αστικό λόγο, εκφοβίζει πολιτικούς, όταν δεν τους έχει κοινωνούς της. Είναι πλέον ένα δεύτερο δέρμα στην αθηναϊκή κουλτούρα της εποχής μας.

Δεν είναι τυχαίο ότι τα τελευταία χρόνια με την πρωτοφανή παρακμή των αστικών συνοικιών και του ιστορικού κέντρου, όλες, σχεδόν, οι φωτογραφίες που αναπαράγονται από τα διεθνή φωτοειδησιογραφικά πρακτορεία με θέμα την Αθήνα απεικονίζουν τη σκοτεινή πλευρά της. Έχει, βεβαίως, δημοσιογραφικό ενδιαφέρον, αλλά το θέμα που αφορά την ελληνική κοινωνία είναι ότι εμείς, ως κάτοικοι και χρήστες της πόλης, έχουμε αποδεχθεί την υποταγή μας σε μία συνθήκη που μας βαραίνει και μας δηλητηριάζει. Η

Φωτογραφία της Αθήνας που διοχετεύτηκε πριν από λίγες ημέρες στα διεθνή ΜΜΕ. Η πόλη ταυτίζεται πλέον με την υποκουλτούρα.

μέγιστη αισθητική κακοποίηση της πόλης αντανακλά πρώτα απ' όλα ένα ψυχικό τοπίο, μία κατάσταση που και μία ιδεοληψία.

Ο δογματισμός που κυριαρχεί σε ό,τι έχει να κάνει με την αισθητική στην Αθήνα πηγάζει και αυτός από ένα πλέγμα συμπλεγματικής ιδεοληψίας. Η ασχήμια που είναι πλέον ευρέως αποδεκτή ως ένα φυσικό φαινόμενο και όχι ως αποτέλεσμα ανθρώπινης πράξης, μοιάζει να εκπροσωπεί μία ιδεολογία. Δεν είναι άσχετη η ιδεολογία αυτή από την πολιτική, κοινωνική και οικονομική κρίση των τελευταίων ετών καθώς εδράζεται στα ίδια κοινά χαρακτηριστικά του κυνικού ατομικισμού και της εθνικού λαϊκισμού.

Η επιθετική ασχήμια της Αθήνας πηγάζει από πολύ βαθιά. Φανερώνει απουσία κοινωνικών δομών και αισθήματος ευθύνης και αντικατοπτρίζει το μείζον πρόβλημα: την περιθωριοποίηση του ποιοτικού ανθρώπινου κεφαλαίου και την υπόταξη του στην κυρίαρχη γλώσσα του άκρατου λαϊκισμού.

Η Αθήνα είναι μία πόλη που εκφράζει αυτόν τον λαϊκισμό. Είναι

μια βαθιά αντιδημοκρατική πόλη. Ο διαρκής εξωραϊσμός των αντικειμενικών μειονεκτημάτων της και της τερατώδους παθογένειάς της έχει και αυτός να κάνει με τον στρουθοκαμπλισμό της αυτο-θυματοποίησης και της απαλλαγής κάθε ευθύνης.

Η μορφή, η λειτουργία και η αισθητική βαρβαρότητα της Αθήνας βαρύνει εξίσου κυβερνήσεις, δημοτικές αρχές και πολίτες. Είναι ένας γιγαντιαίος καμβάς συνενοχής, αμοιβαίου συμφέροντος και υπανάπτυξης. Όταν απαλλαγούμε από τη μυωπία να θεωρούμε «ενδιαφέρον» ότι είναι απλώς «απαράδεκτο», τότε, ίσως, κινηθούμε προς έναν επί της ουσίας εκδημοκρατισμό της πόλης. Αυτός θα περιλαμβάνει όχι μόνο την προσπελασιμότητα και την πρόσβαση σε όλους αλλά και το αυτονόητο δικαίωμα στην καθαριότητα και στην ομορφιά.

Προς το παρόν ζούμε υποταγμένοι στην επικράτεια της υποκουλτούρας που κερδίζει όλο και περισσότερους δρόμους, που εξοικειώνει όλο και περισσότερους πολίτες με την παθογένεια και την ασχήμια.